

Sukupolvet kohtaavat -kokemuksia sukupolviälykkästä työelämästä

valli.fi

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

Mikä sukupolviälykäs työelämä?

Sukupolviälykkäässä työelämässä ymmärretään, että eri sukupolvet voivat tuoda mukanaan erilaisia arvoja, työskentelytapoja, asenteita ja odotuksia työelämään. Sukupolviälykäs työyhteisö mahdollistaa työuransa eri vaiheissa olevien ihmisten erilaisten kokemusten hyödyntämistä ja jakamista.

Sukupolviälykäs työote perustuu ymmärrykseen eri sukupolvien välisistä eroista, vahvuuksista, arvoista ja tarpeista työelämässä. Tämä lähestymistapa pyrkii luomaan osallistavan, hyvinvoivan ja innostavan työympäristön, jossa kaikilla on mahdollisuus oppia, kehittyä ja menestyä.

Miksi?

Vanhustyötä tekevät yhteisöt tarjoavat erityisen tilan ja mahdollisuuden eri sukupolville olla tekemisissä ja vuorovaikutuksessa keskenään. Yhteisössä voi olla mukana niin TET-jaksolla oleva 15-vuotias, yli 100-vuotias asukas kuin työuransa eri vaiheissa olevia työntekijöitä sekä eri-ikäisiä vapaaehtoisia. Jotta vanhustyön veto- ja pito-voima nuorten keskuudessa paranisi, on tehtävä uudenlaista yhteistyötä nuoria ohjaavien tahojen, oppilaitosten sekä vanhusalan työyhteisöjen välillä sekä kiinnitettävä huomiota työelämässä

nuorten ohjauksen käytänteisiin sekä työhyvinvointiin vaikuttaviin tekijöihin. On myös pohdittava, miten maahanmuuttaneiden nuorten kielitaitoa voidaan vahvistaa, jotta he voivat siirtyä opintoihin ja työelämään.

Eri sukupolvien välinen sujuva yhteistyö ja ymmärrys parantaa työelämää monin tavoin alasta riippumatta. On kyse sitten peruskoululaisesta, kesätyöntekijästä, harjoitteluun tulevasta opiskelijasta, tietyn ikäisenä organisaation työllistyvistä henkilöstä tai vapaaehtoisesta, tarvetta on oman ja toisen elämäntulkun liittyvälle ymmärrykselle.

Sukupolviälykyky mahdollistaa sen, että eri ikäisten ihmisten tarpeet otetaan huomioon. Mitä paremmin kykenemme ymmärtämään eri sukupolvien edustajia, sitä helpompi meidän on kohdata toisiamme, toimia yhteisissä tilanteissa tietoisemmin sekä pärjätä työelämässä eri ammateissa.

ISOVANHEMPIEN PÄIVÄ

Isovanhemmuutta on juhlistettu VALLIn aloitteesta vuodesta 1985 alkaen aina lokakuun kolmantena lauantaina.

Sen yhteydessä jaetaan myös Vuoden isovanhempi -tunnustus.

”

Minä kunnioitan sitä, että nämä nuoret uskaltaa alkaa puhumaan tämmöiselle vanhalle, ei se ole mikään itsestään selvä asia, ei se ole helppoa nuorellekaan”

IKÄÄNTYNYT

”

Upea mahdollisuus päästä työskentelemään ja oppia alasta, on ollut todella mukavaa, kiitos mahdollisuuksista!”

**TRAINEE-OHJELMAN
NUORI**

”

Tapahtuma oli ainutlaatuinen tilaisuus oppia ikäihmisten kohtaamisesta”

**PÄIVÄ VAPAAEHTOISENA
-TOIMINNAN NUORI**

Sukupolviälykkään työelämän tekijät äänessä

Lainaukset on kerätty syksyn 2024 aikana erilaisista sukupolvirakenteeltaan moninaisista vanhus- tai hoitotyötä tekevästä työyhteisöistä, ikääntyneiltä, VALLIn Vanhustyön Trainee -toimintaan osallistuneilta 15–29-vuotiailta nuorilta sekä Maria akatemian ja Naistenkartano ry:n Työnimuun! -hankkeen toimintaan osallistuneilta ihmisiltä.

Sukupolviälykkään työelämän tekijät äänessä:

”Pidempään työelämässä olleilla työntekijöillä on paljon sellaista osaamista ja hiljaista tietoa, joka karttuu ainoastaan käytännön työtä tekemällä. Nuoremmat työntekijät taas tuovat työyhteisöön uusia ideoita ja näkökulmia, mikä on toiminnan kehittämisen kannalta välttämätöntä. Eri ikäryhmiin kuuluvilla ihmisillä on käytännön osaamista ja kokemuksia oman ikäryhmänsä tarpeista ja toiveista, jolloin toimintaa voidaan kehittää aiempaa paremmin eri ikäryhmille sopivaksi.”

25-VUOTIAS ASIAKASKOORDINAATTORI 1 VUODEN TYÖKOKEMUS

”Saamme hyviä ideoita puolin ja toisin. Nuoremmat ovat innokkaita kokeilemaan ja vanhemmilta saa käytännön kokemuksen kautta vinkkejä. Eri ikäiset ovat työyhteisön rikkaus joka tavalla.”

59-VUOTIAS PALVELUPÄÄLLIKÖ, SAIRAANHOITAJA TYÖKOKEMUS VANHUSALASTA N. 25 VUOTTA

”Nuoremmassa on semmoinen hyvä puoli, kun on työuransa keskiteillä itse, nuoret havahduttavat, siihen että on jo itsekkin rutinoitunut, ne ravisuttavat, sitä ajatusta, kun tekee päivästä toiseen sitä työtä niin väkisin rutinoituu, joutuu itsekkin miettiä pitäisikö tehdä jotain, ainakin löytää vahvemmat perustelut sille omalle työlleen: miksi tekee, miten tekee.”

48-VUOTIAS PROJEKTITYÖNTEKIJÄ, TYÖKOKEMUSTA 15 VUOTTA

”Paljon kuulee sitä, kuinka nykyajan nuoriso ei osaa tehdä töitä tai työskennellä työyhteisössä. Tällaiset yleistyksiset ovat haitallisia, sillä nuorille ei välttämättä anneta edes mahdollisuutta osoittaa toisin. Toki voi olla myös toisinpäin, ettei vanhempi pysty työskentelemään esim. tietokoneiden kanssa - Voi olla vaikea ymmärtää toisen, aivan erilaisessa kasvuympäristössä ja -ajassa kasvaneen, käyttäytymistapoja.”

23-VUOTIAS OPISKELIJA

”Nykynuoret tulee tai menee flown perässä, ei sitoudu yritykseen, vaan tunteeseen palveleeko tämä työ, paikka minun arvojeni, vastaako, toimiiko he eettisesti oikein. Tämä on hyvä juttu, tämä haastaa yrityksiä.”

42-VUOTIAS SUUNNITTELIJA, TYÖKOKEMUSTA 16 VUOTTA

”Eri sukupolven edustajat voivat tuoda myös uudenlaisia näkemyksiä, toimintatapoja ja tekemisen kulttuuria, eikä tällöin urauduta tiettyihin kaavoihin.”

31-VUOTIAS OPETTAJA, TYÖKOKEMUSTA 3 VUOTTA

Miten rakennan sukupolviälykkäämpää työelämää?

- **Arvosta, kohtaa** avoimesti ja **kuuntele** aidosti kaikenikäisiä työyhteisön jäseniä
- **Sovi** selkeät pelisäännöt ja roolit työyhteisön toiminnalle ja **kommunikoi** niistä.
- **Opetellaan yhdessä** ja kohdataan työkaveri empaattisesti ja ymmärryksellä.
- Pidä mieli avoimena.
- **Luovu** ennakkoluuloista ja **tutustu** jokaiseen omana itsenään.
- **Pyri tiedostamaan** ne asiat, jotka ovat sinulle helppoja ja ymmärtämään, etteivät samat asiat ole helppoja kaikille.
- **Tunnista** omat tehtäväsi ja roolisi työpaikalla sekä etuoikeutesi laajemmin yhteiskunnassa. Työyhteisössä voi olla ihmisiä hyvin eriarvoisissa tilanteissa ja jokainen on silti yhtä tärkeä yhteisön jäsen.
- **Yritä ymmärtää** toisten työskentelytapoja ja ole valmis joustamaan omassa tavoissa tai ajattelumalleissa.
- **Tue** työnantajana yhdenvertaisen työyhteisön syntyä, niin etteivät nuoremmat ja kokemattomamat joudu esimerkiksi tekemään ainoastaan samoja yksinkertaisia työtehtäviä.
- Kaikki voivat paremmin, kun tehdään töitä toisia kannustaen.
- Eri sukupolvien edustajat tuovat työyhteisöön mukanaan ainutlaatuisen kokoelman tietoa ja taitoa. Arvosta kaikkien erilaista osaamista.
- Kommunikoi myös vaikeista asioista tai väärinymmärryksistä rehellisesti ja avoimesti. Suun avaamalla on mahdollisuus päästä yhdessä johonkin parempaan ratkaisuun.
- **Huomioi**, että eri elämänvaiheissa olevien ihmisten tarpeet työlle ja työyhteisölle voivat olla erilaiset. Kuuntele, kun työkaverit kertovat elämäntilanteestaan ja sen vaikutuksista työhön.
- **Hyväksy** kaikki sellaisena kuin he ovat. Kaikista ei tarvitse pitää, mutta kaikkien kanssa voi tulla toimeen.
- Eri sukupolvien edustajat ymmärtävät ja osaavat luontevasti erilaisia asioita. Yhdistäkää nämä erityisvoimanne yhteistyössä.
- Kommunikoi arvostusta: **Osoita arvostusta** jokaisen sukupolven ainutlaatuisia vahvuuksia ja kokemuksia kohtaan.

Käytännön vinkkejä!

1. **Järjestä koulutuksia:** Tarjoa koulutuksia, jotka keskittyvät sukupolvien välisen yhteistyön merkitykseen ja taitoihin.
2. Luo mentorointiohjelmaa: Yhdistä eri ikäiset työntekijät mentorointisuhteisiin, joissa tieto ja kokemus voivat virrata molempiin suuntiin.
3. **Tee yhteistyötä** projekteissa: Kannusta eri-ikäisiä työntekijöitä työskentelemään yhdessä projekteissa, jotta he voivat oppia toisiltaan.
4. Kuuntele ja **ota huomioon:** Varmista, että kaikkien äänet kuuluvat ja heidän mielipiteensä otetaan huomioon
5. **Juhli monimuotoisuutta:** Järjestä tapahtumia ja juhlia, jotka korostavat ja juhlistavat työpaikan monimuotoisuutta.
6. **Anna palautetta:** Kannusta avointa palautteen antamista ja vastaanottamista kaikkien sukupolvien kesken.

Näiden toimien avulla voit luoda työympäristön, jossa sukupolvien välinen yhteistyö kukoistaa ja kaikki voivat tuntea itsensä arvostetuiksi ja osallisiksi. Kun eri-ikäisukupolvien välinen yhteistyö on hyvin suunniteltu ja toteutettu, se voi tuoda merkittäviä etuja sekä yksilöille että organisaatioille. Sukupolviälykäs työelämä mahdollistaa hiljaisen tiedon, taidon, kulttuurin ja historian siirtämisen sukupolvelta toiselle.

HALUATKO KUULLA LISÄÄ?

Ota yhteyttä

Vanhustyön Trainee vastaava suunnittelija, puh. +358 50 374 8001

www.valli.fi

info@valli.fi

Toimisto puh. +358 50 330 5884

www.facebook.com/valli.fi

[@vallintraineet](https://www.instagram.com/vallintraineet), [@vallikehittaa](https://www.instagram.com/vallikehittaa)

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:ssä edistämme vanhojen ihmisten oikeuksia, osallisuutta ja hyvinvointia valtakunnallisesti. Tuemme toiminnassamme ikääntyneiden moninaisuutta, teknologiavalmiuksia ja kansalaistoimintaa sekä kannustamme sukupolvien väliseen yhteistyöhön. Tuomme yhdessä jäsenyhteisöjemme kanssa kuuluviin vanhustyön ja vanhojen ihmisten äänen. Luomme ja ylläpidämme alan verkostoja.

